

Advies

(A)2462

6 oktober 2022

Advies over het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van de koninklijke besluiten elektriciteit en aardgas van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan

Artikel 15/11, § 1*quinquies*, van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige produkten en andere door middel van leidingen, en artikel 21*ter*, § 3, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt

Niet-vertrouwelijk

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
INLEIDING	3
1. KONINKLIJK BESLUIT TOT WIJZIGING VAN DE KONINKLIJKE BESLUITEN AARDGAS EN ELEKTRICITEIT VAN 29 MAART 2012.....	4
1.1. BEDRAGEN VOORZIEN IN HET ONTWERP VAN KONINKLIJK BESLUIT	4
1.2. JURIDISCHE OPMERKINGEN	5
1.3. VERDELING VAN DE BEDRAGEN TUSSEN DE ENERGIELEVERANCIERS	6
BIJLAGE 1	7

INLEIDING

Op 13 september 2022 ontving de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) een brief van de minister van Energie met het verzoek een advies op te stellen over het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van de koninklijke besluiten aardgas en elektriciteit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan. Dit ontwerp van koninklijk besluit beoogt de uitbreiding van de maatregel inzake sociale tarieven tot de begunstigden van de verhoogde tegemoetkoming (hierna: BVT) tot 31 maart 2023, zoals vastgesteld door de federale regering. Het beoogt tevens het toekennen aan de energieleveranciers van voorschotten op de terugbetaling van de kosten voor de toepassing van de sociale tarieven aan de "klassieke" beschermde klanten, d.w.z. de structureel beschermde klanten (niet-BVT) zoals gedefinieerd in de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige produkten en andere door middel van leidingen (hierna: de gaswet) en de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (hierna: de elektriciteitswet).

De CREG brengt hierna het gevraagde advies uit.

Dit advies is geformuleerd met toepassing van artikel 15/11, § 1^{quinquies}, van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige produkten en andere door middel van leidingen, en van artikel 21ter, § 3, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt.

Naast de inleiding bevat het een analyse van de bedragen die nodig zijn voor de financiering van de maatregel, juridische opmerkingen alsook opmerkingen over de verdeling van de voorschotten onder de energieleveranciers. Het ontwerp van koninklijk besluit met betrekking tot dit advies wordt als bijlage toegevoegd.

Het directiecomité van de CREG heeft het huidige advies geformuleerd tijdens zijn vergadering van 6 oktober 2022.

1. KONINKLIJK BESLUIT TOT WIJZIGING VAN DE KONINKLIJKE BESLUITEN AARDGAS EN ELEKTRICITEIT VAN 29 MAART 2012

Op 13 september 2022 heeft de CREG een brief ontvangen van de minister van Energie met de vraag om een advies op te stellen over het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van de koninklijke besluiten elektriciteit en aardgas van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan. Dit ontwerp van koninklijk besluit voorziet in de toekenning aan de energieleveranciers van een prefinanciering om de kosten te dekken van de toepassing van de sociale tarieven voor aardgas en elektriciteit voor alle beschermde residentiële klanten in het eerste kwartaal van 2023 (Q1 2023). Het gaat er dus om de energieleveranciers voorschotten toe te kennen op de terugbetaling van de kosten die voortvloeien uit de toepassing van het sociaal tarief voor aardgas en elektriciteit. Dit geldt zowel voor de beschermde residentiële klanten die bestaan uit de begunstigen van de verhoogde verzekeringstegemoetkoming (hierna: de "BVT"-klanten), zoals bedoeld in artikel 15/10, § 2/2, derde lid, van de aardgaswet en artikel 20, § 2/1, derde lid, van de elektriciteitswet, alsook voor de "klassieke" beschermde residentiële klanten die bestaan uit de structurele categorieën bedoeld in artikel 15/10, § 2/2, eerste en tweede lid, van de aardgaswet en artikel 20, § 2/1, eerste lid, van de elektriciteitswet¹.

De CREG gaat akkoord met de principes van dit ontwerp van het kabinet. Ze maakt evenwel de volgende opmerkingen en kanttekeningen met het oog op aanpassingen.

1.1. BEDRAGEN VOORZIEN IN HET ONTWERP VAN KONINKLIJK BESLUIT

1. In hoofdstuk 1, artikel 1, voorziet het ontwerp van koninklijk besluit in de toekenning van een totaalbedrag van **M€ 848,6** (incl. btw) aan de energieleveranciers als voorschot op de terugbetaling van de kosten voor de toepassing van het sociaal tarief in het eerste kwartaal van 2023 *"aan de beschermde residentiële klanten die door de Koning zijn aangewezen overeenkomstig artikel 15/10, § 2/2, derde lid"* van de gaswet. Het aldus ingevoegde lid heeft dus uitsluitend betrekking op de kosten van de toepassing van het sociaal tarief aardgas voor de beschermde BVT-klanten.

2. In hoofdstuk 2, artikel 2, voorziet het ontwerp van koninklijk besluit in de toekenning van een totaalbedrag van **M€ 393,2** (incl. btw) aan de energieleveranciers als voorschot op de kosten voor de toepassing van het sociaal tarief in het eerste kwartaal van 2023 *"voor de beschermde residentiële klanten die door de Koning zijn aangewezen overeenkomstig artikel 20, § 2/1, tweede lid"* van de elektriciteitswet. Het aldus ingevoegde lid heeft dus uitsluitend betrekking op de kosten van de toepassing van het sociaal tarief elektriciteit voor de beschermde BVT-klanten.

3. Begin september 2022 raamde de CREG de kosten voor de uitbreiding van het sociaal tarief tot de beschermde residentiële BVT-klanten in het eerste kwartaal van 2023 op **M€ 424,3** inclusief btw voor aardgas en op **M€ 196,6** inclusief btw voor elektriciteit. Aangezien de beschermde "BVT"-klanten en de "klassieke" klanten elk ongeveer 50 % van de totale beschermde klanten vertegenwoordigen, gaat de CREG ermee akkoord dat de totale bedragen van de voorschotten voor de beschermde BVT-klanten en de klassieke klanten het dubbele moeten bedragen van haar ramingen. De benodigde

---

¹ De brief die aan de CREG werd overgemaakt verduidelijkt immers het volgende : « *In het ontwerp in bijlage werden de voorgestelde voorschotten voor de levering aan de categorie "BIM" daarom verdubbeld, om ten minste tijdelijk over te gaan naar een voorfinanciering voor het volledige volume van levering* ».

middelen bedragen derhalve **M€ 848,6 inclusief btw** voor aardgas en **M€ 424,3 inclusief btw** voor elektriciteit.

4. Het ontwerp van koninklijk besluit dat voor advies aan de CREG werd voorgelegd, maakt echter geen onderscheid tussen "klassieke" beschermde klanten en "BVT"-klanten. De CREG beveelt dan ook aan om duidelijk te verwijzen naar de wetsartikelen die deze twee klantengroepen definiëren, en heeft daarom een bijkomend lid in artikel 1 en een bijkomend lid in artikel 2 ingevoegd om dit te verhelpen. Deze aanpassingen zijn opgenomen in bijlage 1.

5. Deze opsplitsing is budgettair noodzakelijk. De kosten van de toepassing van het sociaal tarief voor de beschermde BVT-klanten worden gedekt door de algemene middelen van de Staat, die daartoe worden toegewezen aan het fonds bedoeld in artikel 15/11, §1*bis*/1, van de gaswet en artikel 21*bis*, §1/1, van de elektriciteitswet. Daartegenover staat dat de kosten van de toepassing van het sociaal tarief voor de klassieke klanten worden gedekt door de ontvangsten voortvloeiend uit het bijzonder accijsrecht bedoeld in artikel 419, onder i), van de programmawet van 27 december 2004 voor aardgas, zoals bepaald in artikel 15/11, §1*bis*, 4°, van de gaswet, en de ontvangsten die voortvloeien uit het bijzonder accijsrecht vastgesteld overeenkomstig artikel 419, k), van de programmawet van 27 december 2004 voor elektriciteit, zoals bepaald in artikel 21*bis*, §1, 5°, van de elektriciteitswet.

6. Aangezien de dekking van de kosten in verband met de terugbetalingen van de energieleveranciers voor de toepassing van de sociale tarieven op de "BVT"-categorie enerzijds en op de "klassieke" categorie anderzijds uit verschillende bronnen komt, is het noodzakelijk om de in het advies opgenomen bedragen van **M€ 848,6 inclusief btw** voor aardgas en **M€ 393,2 inclusief btw** voor elektriciteit, ten verdelen. Deze bedragen zijn bedoeld om enerzijds de kosten van de toepassing van het sociaal tarief voor de BVT-klanten te dekken en anderzijds de kosten van de toepassing van het sociaal tarief voor de klassieke beschermde klanten. Deze opsplitsing moet zowel voor aardgas als voor elektriciteit worden gemaakt.

7. Uit het voorgaande blijkt de aanbeveling van de CREG om de in het koninklijk besluit vastgestelde bedragen als volgt te splitsen: een eerste bedrag van **M€ 424,3 inclusief btw** tot dekking van de toepassing van het **sociaal tarief aardgas voor BVT-klanten in Q1 2023**, een tweede bedrag van **M€ 424,3 inclusief btw** tot dekking van de toepassing van het **sociaal tarief aardgas voor klassieke klanten in Q1 2023**, een eerste bedrag van **M€ 196,6 inclusief btw** tot dekking van de toepassing van het **sociaal tarief elektriciteit voor BVT-klanten in Q1 2023** en een tweede bedrag van **M€ 196,6 inclusief btw** tot dekking van de toepassing van het **sociaal tarief elektriciteit voor klassieke klanten in Q1 2023**. Elk van de vier bovengenoemde bedragen wordt in een afzonderlijk lid behandeld.

1.2. JURIDISCHE OPMERKINGEN

8. In de inleidende paragrafen van het ontwerp van koninklijk besluit beveelt de CREG aan een overweging toe te voegen over de noodzaak om voorschotten toe te kennen aan de energieleveranciers op de terugbetalingen van de vorderingen "klassieke" beschermde klanten (d.w.z. structureel beschermde klanten (niet-BVT) zoals gedefinieerd in artikel 15/10, § 2/2, eerste en tweede lid, van de aardgaswet en artikel 20, § 2/1, eerste lid, van de elektriciteitswet). Zoals vermeld in de inleiding zijn de aan de energieleveranciers toe te kennen voorschotten immers bedoeld om de kosten te dekken van de toepassing van het sociaal tarief in het eerste kwartaal van 2023, niet alleen voor de beschermde "BVT"-klanten, maar ook voor de "klassieke" beschermde klanten. In de versie van het ontwerp van koninklijk besluit zoals op 13 september 2022 aan de CREG overgemaakt, wordt echter niet gepreciseerd dat de kosten voor de toepassing van het sociaal tarief voor de "klassieke" beschermde klanten ook worden gedekt door de toekenning van voorschotten. Het lijkt noodzakelijk dit te verhelpen en deze voorfinanciering in een overweging te rechtvaardigen.

9. De CREG stelt daarom voor om aan het ontwerp van koninklijk besluit een overweging toe te voegen om de context van deze toekenning van voorschotten op de terugbetaling van de kosten van het "klassieke" sociaal tarief te preciseren, namelijk:

"Overwegende dat de door de energieleveranciers gemaakte kosten voor de levering van elektriciteit en aardgas aan beschermde klanten met een vertraging van enkele maanden worden gecompenseerd, hetgeen resulteert in prefinancieringskosten voor deze laatste"².

10. Zoals vermeld in punt 4 hierboven, verwijst het ontwerp van koninklijk besluit dat ter advies aan de CREG werd voorgelegd, niet naar "klassieke" beschermde klanten. De CREG beveelt dan ook aan om in het koninklijk besluit duidelijk te verwijzen naar deze klanten en heeft daartoe een bijkomend lid in artikel 1 en een bijkomend lid in artikel 2 ingevoegd om dit te verhelpen. Deze aanpassingen zijn opgenomen in bijlage 1.

1.3. VERDELING VAN DE BEDRAGEN TUSSEN DE ENERGIELEVERANCIERS

11. Het ontwerp van koninklijk besluit bepaalt in de artikelen 1 en 2 dat de bedragen die als voorschotten op de terugbetaling van de kosten voor de toepassing van het sociaal tarief voor aardgas en elektriciteit aan de energieleveranciers worden toegekend, *"proportioneel over de leveranciers worden verdeeld op basis van het aantal beschermde residentiële klanten van elke leverancier op 31 december 2021"*. De CREG verklaart zich akkoord met deze verdeling.

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Laurent JACQUET
Directeur

Koen LOCQUET
Wvd. Voorzitter van het Directiecomité

---

²In haar [studie \(F\)2442 van 31 augustus 2022](#)(p.78) stelt de CREG dat de besprekingen binnen de werkgroep "Energiearmoede" van de Koning Boudewijnstichting hebben geleid tot de publicatie van vijftien aanbevelingen om de efficiëntie en de rechtvaardigheid van het sociaal tarief te verbeteren. De bovengenoemde werkgroep heeft een concreet voorstel gedaan voor de invoering van driemaandelijke voorschotten aan energieleveranciers, dat als volgt is geformuleerd: *"Als gevolg van het berekenings- en verificatieproces vindt de terugbetaling van de delta tussen het sociaal tarief en het referentietarief verscheidene maanden nadat de leveranciers de aan de levering verbonden kosten hebben gemaakt plaats. Die laatste moeten deze compensatie dus voorfinancieren, wat prefinancieringskosten met zich meebrengt. Om de neutraliteit van deze kosten voor de leveranciers te garanderen, stelt de werkgroep voor om structurele voorschotten in te voeren - zoals in 2021 is gebeurd voor de tijdelijke uitbreiding van de categorieën begunstigden van het sociaal tarief, maar dan met driemaandelijke voorschotten in januari, april en juli van het jaar t, die overeenkomen met een kwart van de in september van het jaar t-1 goedgekeurde schuldvordering en rekening houdend met de beschikbare middelen in de fondsen. Bij gebrek aan voldoende middelen zou een pro rata op deze voorschotten worden toegepast. Deze voorschotten zouden dan worden geregulariseerd wanneer het berekenings- en verificatieproces is voltooid."*

BIJLAGE 1

Koninklijk besluit tot wijziging van de koninklijke besluiten aardgas en elektriciteit van 29 maart 2012 overgemaakt aan de CREG door het Kabinet van de minister op 13 september 2022 met inbegrip van de commentaren van de CREG